

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioann. Jonstoni|| Historiae Natvralis|| De|| Piscibvs|| Et Cetis|| Libri V||

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCCLXVII.

VD18 90529014

Illustration: Tab. XXIX. Lucius Hecht [...]

urn:nbn:de:gbv:45:1-11089

mas suas tota aestate retinet: Caro Sturionis callum habet, et mirifice palatum oblectat. Attili contra, fluxa est, et mollis, et palato parum jucunda. Existimant pescatores περομήν, id est, partem priorem Attili, ad posteriorem vix eam habere proportionem, quam quatuor ad unum. Tota enim vis hujus pisces sita est in *capite*, et parte capiti attigua. Quae obseratio et si ad Sturionem etiam, alioisque pisces pertineat, authore Aristotele et Plinio: cujus verba sunt videlicet capita piscibus ratione corporum maxima fortassis ut mergantur, tamen in Attilo nescio quomodo praeter caeteros luculenta est atque admirabilis. Parvi sunt *oculi* Attilo, in tanta mole capitidis. Sturio et Attilus habent os in parte prona, (supina dicere voluit) eo prope in loco, cui in caeteris perfectioribus animantibus, respondent, omoplatae. *Os* utriusque sine dentibus, sed Sturioni ferme orbiculatum. Attilo multo majus, et ad lineam obliquam incisum, quo aperto, vasto illo hiatu pisces devorat, quos respirando ξετε διεσθήν (ita pescatores putant) contraxit. *Loca* pescula maxime frequentat, hyberno praeceps tempore vorticosa voragine, ad quas pisces frigoris impatiens, temporis gratia se recipiunt. Rostrum Sturioni resimum ac latiusculum, ad imaginem fere Delphini et Oxyrinchi; Attili planum, et paulo minus quam in mucronem desinens, Attilo tergicolor albicans et lanoſus. Sturioni vergit in glaucum. Haec itaque Coelius. De ejus cum Clupea inimicitia ita Plinius. Minimus hunc pisces, appellatus Clupea, venam quandam ejus in fauibus mira cupidine appetens, mortu exanimat.

CAPVT II.

De Antacaeo Borystheneis Rondeletii, et Stellaris.

TAB. XXVIII. 5. **A**ntacaei pisces dicuntur praegrandes, inquit Rondeletius, et vaſtae magnitudinis in Maeotide et Borysthene; quos aliquando in ostiis in glacie concretos effodi author est Strabo. (Nec alias, ut conjicio. Solinus intelligit, inquiens: Apud Nuros nascitur Borysthene flumen, in quo pisces egregii saporis, et quibus ossa nulla sunt, nec aliud quam Cartilagineas tenerrimae. Nec dubito, quin Plinius de his loquatur his verbis: Et in Danubio Mario extrahitur porculo marino similiſ. Et in Borysthene memoratur praecipua magnitudo nullis ossibus spinisque interlitis.) Ex his ſalfamenta fiebant, praefertim ex maxillis et iis, quae circa palatum ſunt partibus, quod eae partes aliis ſuavitate praefarent. Ex his igitur unus eſt, quem hic propominus roſtro oblongo, acuto, *oris* vasto et rotundo hiatu in ſupina parte Bellonius ſimilem figuram exhibet Attili nomine, niſi quod unicam eitantum in dorſo pinnam appinxerit. Ingentis, (inquit) eſt magnitudo: Caetera Sturionem tam internis quam externis partibus refert,

hoc dempto, quod pro eminentioribus ac calloſis illis elatis tuberculis, quibus Sturio quinis carinis praeditus eſt; hic ſtigmatis tantum lividis ſeffilibusque maculis in cute minus aspera, ad latera ſit diſtinctus: Praeterea unicam tantum *pinnam* abano ad caudam gerit. Sturio autem duas habet. Caeterum *Os* Attilo prominent oblongum, fistulosum, ſublongo etiam naſo. Hancenius Bellonius, qui deinceps nonnulla de hoc pifce ſcribit, quae vero Attilo convenient.

ANTACAEVS STELLARIS Aldrov. I. d. c. 3. in Danubio prope Straubingam captus, et depictus, ad Gesnerum miſſus eſt. Colorem ubique fere caeruleum ostendebat, venter erat candidior ad roſeum inclinans. Spinae in dorſo et ſtellae pallidi coloris puncta etiam paſſim ex pallido albiantia, vel fuſci Indici coloris. Cognatus huic eſt, qui Sick vel Tick vocatur, et in Danubio circa Pestam vel Budam capitur, mole corporis quae ad XXV. libras accedat, cute varia undiquaque ſtellata, ſed roſtro longiore et graciliore quam vel in Husone, anferino fere ſimili.